

Ainevaldkond „Kunstiained“ põhikoolis

Kunstipädevus

Kunstipädevus seostub kultuurilise teadlikkusega, hõlmates põhiteadmisi Eesti ja Euroopa kultuurisaavutustest ning maailma kultuurilise mitmekesisuse mõistmist. Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi;
- 2) kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone;
- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust ning hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri.

Ainevaldkonna õppeained

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika, mis on kohustuslikud kõigis põhikooliastmetes. Kunsti ja muusikat õpitakse 1.–9. klassini.

Kunstiainete nädalatundide jaotumine kooliastmeti on järgmine:

I kooliaste

Kunst – 4 nädalatundi

Muusika – 6 nädalatundi

II kooliaste

Kunst – 3 nädalatundi

Muusika – 4 nädalatundi

III kooliaste

Kunst – 3 nädalatundi

Muusika – 3 nädalatundi

Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele.

Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Oluline on mõtlemise paindlikkus ning avatus kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitiivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab loovalt läheneda probleemidele. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Õppeainete lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Kunstiainete ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi.

1. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus).
2. Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.
3. Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:
 - 1) sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
 - 2) emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;
 - 3) loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;
 - 4) matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);
 - 5) käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);
 - 6) kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.
4. Ainevaldkondade piire ületavad õppeprojektid.

Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsitava teoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti ja muusikat

eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodaniku pädevus. Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete temade käsitlemine aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda.

Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus. Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid.

Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomeülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.

Ettevõtlikkuspädevus. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus. Kunstiaineid õppides kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud infot rakendatakse loovtöodes eesmärgipäraselt. Õpitakse loominguga tegelemiseks valima ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeediumi vahendeid ja rakendusi. Ollakse teadlik autoriõiguste järgimise kohustusest digikeskkonnas. Suurendatakse teadlikkust digivahendite rakendamise kaasneda võivatest terviseriskidest ja internetis loominguga jagamise turvalisusest.

Läbivad teemad

Kunstiainetes on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid, kuigi mõnega on seotus tugevam. Teemad „**Väärtused ja kõlblus**” ning „**Kultuuriline identiteet**” on kunstiainetele eriomased. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui kaasaja kultuurinähtustesse. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusikaüritustel ja õpilastööde näitustel.

Teemaga „**Elukestev õpe ja karjääri planeerimine**” seondub kunstides oma võimete ja huvide teadvustamine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.

Läbiv teema „**Tehnoloogia ja innovatsioon**” on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi.

Läbiva teema „**Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus**” lõimimise kaudu kunstides julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.

Läbiva teema „**Tervis ja ohutus**” on seotud kunstides kasutatavate paljude materjalide, töövahendite ja instrumentide käsitlemisega, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Läbivate teemade „**Keskkonna ja jätkusuutlik areng**” ning „**Teabe keskkond**” käsitlemine hõlmab mitmekülgsed oskusi nagu informatsiooni leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

Üldpädevuste ja läbivate teemade rakendamine

	SÜNDMUSED	EESMÄRGID	TEGEVUSED
1.	Aktused ja kogunemised	Kasvatada ühtsustunnet, luua pidulik meeleolu, väärtustada kooli traditsioone	Õpilased esitavad erinevaid muusikapalu, kujundavad saali.
2.	Sügisnäitus algklassidemajas	Arendada loovust	Õpilased valmistavad erinevates tehnikates kunstitöid
3.	Tüdrukute tantsupidu	Arendada loovust ja koostööoskust	Õpilased kujundavad saali ja kostüümid
4.	Kooli sünnipäevanädal	Väärtustada ja hoida au sees kooli traditsioone.	Õpilased esitavad erinevaid muusikapalu, laulavad koos koolilaulu, kujundavad saali.
5.	Kooli vilistlaspidu	Korraldada koosviibimine erinevatele põlvkondadele, hoida au sees kooli tavad ja kombed	Õpilased esitavad erinevaid muusikapalu, kujundavad klassid ja saali.
6.	Isadepäev Emadepäev Lastevanemate vastuvõtt	Väärtustada perekondikke suhteid. Tihendada koostööd kooli ja kodu vahel.	Õpilased esinevad vanematele erinevate muusikapaladega.
7.	Kirjanduslik kadrikarneval algklassidele	Arendada esinemisostkust ja julgust	Õpilased valmistavad ette koos õpetajaga näidendid, laulud ja mängud.
8.	Advendihommikud Jõululaat Jõulupeod Jõulukontserdid Jõulujumalateenistus	Arendada esinemisostkust, loovust, koostööoskust. Väärtustada loomingut ning ilumeelt. Teadvustada kristlikke jõulutraditsioone, kultuurilist mitmekesisust.	Õpilased esitavad laule, tantse, pillilugusid, kauistavad kooliruumi ning saali.
9.	Lauluvõistlus „Maarjaviis“	Arendada esinemisostkust, julgust. Teadvustada erinevaid muusikaliike.	Solistid esitavad laule.
10.	Tantsupäev	Kujundada õpilastes rahvatantsu harjumusi	Rahvatantsurühmad esinevad koolikaaslastele.
11.	Muusikanädal	Laiendada õpilaste silmaringi, arendada loovust ja isetegemise oskust	Õpilased valmistavad omaloomingulisi palasid, esitavad neid koolikaaslastele

Õppetegevuse kavandamine ning korraldamine

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab õpilastele piisavalt aega puhata ja huvialadega tegelda;

- 3) võimaldatakse õpilasel õppida individuaalselt ning koos teistega, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile, et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni, arvestad sealjuures õpilaste individuaalsust ja konkreetse klassi võimekust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) kasutatakse mitmekesist õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, arvuti/ multimeediaklass, virtuaalkeskond jne, käiakse õppekäikudel kontsertidel, teatrites, muuseumides, stuudiotel, muusikakoolides, looduses, näitustel, raamatukogudes jne;
- 7) kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat;
- 8) seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist;
- 9) leitakse tunnivälise loomingulise tegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid, näituste kavandamine, töötoad jms).

Hindamine

Hindamine on eelkõige õpetaja positiivne töövahend, millega on võimalik esile tuua õppija eeldused ja võimalused. Hindamisel lähtutakse alati õpilase isiklikust arengust ning toetatakse õpilase eneseväärikustunde arengut. Hindamine on alati individuaalne, aus ja mitmekülgne, võimaldades igal õpilasel näidata oma oskusi eri moel.

Tähtis on, et õpilastele oleks selge mida ja kuidas hinnatakse, et nad teaksid hindamiskriteeriume. Õpilasi innustatakse püstitama endale eesmärged, hindama töötulemusi ning kandma vastutust oma õpitulemuste eest. Õpilaste hindamisel on oluline innustav tagasiside, milles pannakse erilist rõhku kujundavale hindamisele õppimisprotsessi vältel ning selle hindamise lõpptulemusele.

Hindamisel ja tagasisidel on kunstiainetes oluline osa õpilase eneseusalduse kujundamisel. Samuti toetab see õpilase enesetunnetuse, identiteedi ja suhtlusoskuse arenemist.

Füüsiline õppekeskkond

Koolis on loodud ainevaldkonna õpetamiseks vajalikud tingimused.

Kunst:

- 1) individuaalseks ja rühmatööks vajalikud pinnad;
- 2) valgustus ning vesi/kanalisatsioon;
- 3) lauamolbertid ja lauad koos joonistusalaustega ning tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika;
- 4) vajalikud töövahendid ja materjalid;

- 5) kunstiraamatud, ajakirjad ja teatmeteosed;
- 6) DATA-projektori, foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri kasutamise võimalus ning internetiühendus.

Muusika:

- 1) muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatööks ja liikumiseks vajalik pind;
- 2) fono- ja videoteegi (CD, DVD, VHS), DATA-projektori kasutamise võimalus;
- 3) vajalikud vahendid: digitaalklaver ja klaveritool, hifi- muusikakeskus, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm ja MIDI-salvestusprogramm;
- 4) Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid ja üks seitsmekeelne väikekannel.

MUUSIKA

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäeva elu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;
- 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;
- 7) õppekäigud.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega.

Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu, liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise

maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline on kontserdielu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus.

Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti. Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises.

Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust.

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- 3) julgustada ja toetada loominguks eneseväljendust;
- 4) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 5) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 6) lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõiminguks teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: õppekäigud kontsertidele, teatritesse, muuseumidesse, stuudiosse, muusikakoolidesse, looduskeskkonda, näitustele, raamatukogudesse jne;

- 7) kasutatakse mitmekesisist ja tänapäevast õppemetoodikat;
- 8) leitakse tunnivälise muusikaalase tegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid jm).

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi.

II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes. Hindamise kriteeriumid kõikide muusikaõpetuse komponentide osas: laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming, muusikaline kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus ja õppekäigud.

Kujundav hindamine

- jälgib õpilase arengut,
- keskendub protsessile,
- aitab eesmärke seada.

Kujundava hindamisena mõistetakse õppeperioodi kestel toimuvat hindamist, analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse õpilastele tagasisidet õppimise tulemuslikkuse kohta, motiveeritakse ja suunatakse õpilasi edasisel õppimisel (aidates neil teadvustada oma vajadusi, seniseid saavutusi ning vajakajäämisi) ja kavandatakse järgnevad

eesmärgid. Kujundava hindamise ülesandeks on õpilase arengu ergutamine, toetamine ja tema õpitulemuste parandamine.

Kokkuvõttev hindamine

- teeb kokkuvõtte õpilase arengust,
- keskendub lõpptulemusele,
- on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ja aastahinneteks.

Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse koostisosi:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;
- 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;
- 7) õppekäigud.

Lisaks sellele hinnatakse ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

Muusikaõpetuse koostisosi, samuti osalusaktiivsust ning eneseanalüüsioskust võib koondada nelja kriteeriumi alla, lähtudes sellest, mida õpilane seatud ülesande puhul peab oskama ehk mida hinnatakse:

- teadmised - muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine ja muusikalugu (analüüs);
- praktilised oskused - laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;
- eneseanalüüsioskus - oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;
- osalusaktiivsus - tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, õppekäikudel; kontsertide ja muusikaetenduste külastamine).

Teadmised

Õpilane

- kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- väljendab oma arvamust kuulatud muusika kohta, põhjendab ja analüüsib seda suuliselt ja kirjalikult, kasutades muusika oskussõnavara;
- kuulab teiste maade rahvamuusikat, leiab nende iseloomulikke jooni, võrdleb neid eesti rahvamuusikaga, toob esile sarnasusi ja erinevusi.

Teadmised	
Hinne	Kirjeldus
5	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda väga põhjalikult , kasutades muusika oskussõnavara.
4	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta mõningal määral (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara.
3	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta vähesel määral (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähese muusika oskussõnavara.
2	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta ebapiisavalt , analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vaid üksikuid muusika oskussõnu.
1	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.

Praktilised oskused: laulmine ja pillimäng.

Õpilane

- laulab ühe- või mitmehäälses rühmas, olenevalt hääle omapärasest;
- laulab oma häält arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil;
- oskab laulda eesti rahvalaule (sh regilaulu) ning teab peast oma kooliastme ühislaulu;
- kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- kasutab kaasmängudes ja/või *ostinato*’des keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt;

- rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub pillimängus absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest);
- kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Praktilised oskused: laulmine ja pillimäng*	
Hinne	Kirjeldus
5	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel , veatult.
4	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel , esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).
3	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rauhuldaval tasemel , esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).
2	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel mitterahuldaval tasemel , esineb olulisi puudusi ja vigu.
1	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.

Praktilised oskused: loominguliste ideede väljendus.

Õpilane

- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

Praktilised oskused: loominguliste ideede väljendus*	
Hinne	Kirjeldus
5	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt .
4	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt , esineb väiksemaid eksimusi.
3	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral , esineb puudusi ja vigu.
2	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid ebapiisavalt , esineb olulisi puudusi ja vigu.
1	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.

Õpilane saab hinde „5”, kui ta esitab vastamisel laulu peast, ilma vigadeta, oma hääle omapära arvestades, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili.

Muusikaliselt vähem võimeka õpilase puhul ei nõuta intonatsiooni. Sellisel juhul hinnatakse ka osalusaktiivsust.

Praktilised oskused: laulmine.

Õpilane

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- oskab laulda eesti rahvalaule (sh regilaulu) ning teab peast oma kooliastme ühislause;
- kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Praktilised oskused: laulmine			
Hinne	Märksõnad	Kirjeldus	
		Muusikaliselt võimekas õpilane	Muusikaliselt vähem võimekas õpilane
5	Suurepärane	Õpilane laulab latusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili . Esitus on veenev ja enesekindel.	Õpilane laulab latusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja väljendusrikkalt. Esitus on veenev ja enesekindel.
4	Korrektne	Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga . Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.	Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.
3	Piisav	Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.	
2	Veel harjutamist vajav	Õpilane laulab mitterahuldavalt ja vead on selgelt kuulda. Esinemine ei edasta laulu sõnumit.	
1	Väga kehv	Õpilane ei tule laulu esitamisega toime.	

Eneseanalüüsi oskus

Õpilane

- oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos muusitseerimisel.

Eneseanalüüsi oskus	
Hinne	Kirjeldus
5	Õpilane analüüsib objektiivselt ja põhjalikult enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti ning püstitab uusi eesmärke , kirjeldades, mida ja kuidas edaspidi arendada.
4	Õpilane analüüsib enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti ja toob välja üksikud eesmärgid , kirjeldades, mida ja kuidas edaspidi arendada.
3	Õpilane analüüsib vähesel määral ja/või õpetaja toetusel enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti.
2	Õpilane analüüsib enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti üle on mitterahuldav .
1	Õpilane ei analüüsi enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti.

Osalusaktiivsus

Õpilane

- suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldumisvorme;
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või muusitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes.

Osalusaktiivsus	
Hinne	Kirjeldus
5	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse väga kohusetundlikult . Õpilase huvi, initsiatiiv, panus ja/või soov osaleda erinevates muusikalistes (sh tunnivälistes) tegevustes on väga suur .
4	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse kohusetundlikult . Õpilase huvi ja/või soov osaleda erinevates muusikalistes (sh tunnivälistes) tegevustes on piisavalt suur .
3	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse osalise kohusetundlikkusega . Õpilane näitab üles mõningast huvi ja/või soovi osaleda muusikalistes (sh tunnivälistes) tegevustes.
2	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse ebapiisava kohusetundlikkusega . Õpilane näitab üles väga vähest huvi ja/või soovi osaleda muusikalistes tegevustes.
1	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.

MUUSIKAÕPETUS - 1. klass (70 tundi)

Laulmine

Õpitulemused

- Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas
- Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu
- Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid)
- Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule
- Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Teele, teele, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed), „Kevadpidu“ (Elagu kõik)

Pillimäng

Õpitulemused

- Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinato'des*
- On omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides
- Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu

Muusikaline liikumine

Õpitulemused

- Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu
- Tantsib eesti laulu- ja ringmänge

Omalooming

Õpitulemused

- Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid
- Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne
- Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks

Muusikaline kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

- On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus)
- Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat
- Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat

- On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill)
- Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara
- Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega
- Seostab muusikapala selle autoritega

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

- Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes
-
- Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides
- Tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides
- Mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes
- Õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
- meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
- koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
- muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, *ostinato*, kaasmäng, eelmäng, vahemäng
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
- rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
- laulurepertuaariga tutvustatakse märke *latern*, *segno*, *volt*

Õppekäigud

Õpitulemused

- Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil.
- Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara

MUUSIKAÕPETUS – 2. klass (70 tundi)

Õppesisu

Laulmine

Ühehäälnelise laulmine *a cappella* kui ka saatena ja osalemine kooris;

meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, astmetrepi (SO, MI, RA, LE, JO,) astmete järgi.

Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas.

Laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega

Laulude õppimine: kuulmise järgi, käemärkide abil.

Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu

Laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause.

Mudellaulude laulmine.

Kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimusvastus motiivid

Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule

Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. Laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed), „Kevadpidu“ (Elagu kõik . kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed),

„Kevadpidu“ (Elagu kõik)

Pillimäng

Mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandelil.

Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinato*'des

Pillimängu rakendamine laulude kaasmänguna.

On omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides

Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).

Rütmimängud - rütmirondo, rütmikett, rütmilis meloodilised küsimus-vastus motiivid.

Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.

Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.

Muusikaline liikumine

Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises)

Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu liikumise kaudu

Muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu

Tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Individuaalne, paaris- ja rühmatöö.

Omalooming

Väärtustab enese ja teiste loomingut.

Muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades

Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel

Kasutab oma muusikalisi teadmisi (omaloomingus)

Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse.

Orffi pedagoogika- omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine, rütmilis-meloodilised improvisatsioonid.

Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.

Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks

Muusikaline kuulamine ja muusikalugu.

Väärtustab enese ja teiste loomingut.

Kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades.

On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika)

Eristab kuudeliselt laulu ja pillimuusikat

Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.

On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill)

Orff-pedagoogika – visuaalne kunst, liikumine.

Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnu

Muusikaline kirjaoskus

Meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, SO, MI, RA, LE, (JO)

Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust.

Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.

Mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor.

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

muusikapala, salm, refrään, kaanon, kaasmäng, eelmäng, vahemäng

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat

Õppekäigud

Õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.

Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt.

Huvi äratamine oma kooli ja kodukoha kultuurielu vastu ning osalemine selles.

Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Hindamine

Hindamise eesmärk on innustada ja suunata õpilasi sihikindlalt teadmisi omandama ning toetada lapse individuaalset arengut.

Hindamise vormidena kasutatakse kokkuvõtvat hindamist.

Kujundav hindamine annab infot õpilase osalemise kohta õppimisprotsessis ja selle käigus omandatud oskuste kohta. Kujundavat hindamist kasutatakse tagasiside andmiseks ja õpilaste motiveerimiseks. Kujundav hindamine on mittenumbriline.

Õppetunni või muu õppetegevuse vältel antakse õpilasele tagasisidet aine ja oskuste ning õpilase hoiakute ja väärtuste kohta.

Koostöös kaaslaste ja õpetajaga saab õpilane seatud eesmärkide ning õpitulemuste põhjal täiendavat, julgustavat ja konstruktiivset tagasisidet oma tugevuste ning nõrkuste kohta.

Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi. Hinnatakse ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, aga ka osalemist koolikooris, esinemist kooliüritustel ja esindamist konkurssidel ja võistlustel. Kokkuvõtva hindamise korral kasutades numbrilist hindamist, mille aluseks on kooli hindamisjuhend.

Hindamisel lähtutakse riikliku ja kooli õppekava üldosa vastavatest sätetest.

MUUSIKAÕPETUS – 3. klass (70 tundi)

I kooliastme õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris; mõistab laulupeo tähendust;
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi omaloomingus;
- 8) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;
- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut;
- 10) huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Õpitulemused ja õppesisu

1. Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 3) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed), „Kevadpidu“ (Elagu kõik ...).

2. Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- 2) on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides;
- 3) väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.

3. Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

4. Omalooming

- 1) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- 3) loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- 4) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- 2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat;
- 4) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
- 5) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- 6) väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- 7) seostab muusikapala selle autoritega.

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

Ta, ti-ti, ta-a, ta-a-a, ühelöögiline paus, ti-ri-ti-ri, tai-ri,
tervetakti paus.

- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) õpib lauludes tunda JO- ja RA-astmerida;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;

- koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
- muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, *ostinato*, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
- rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;
- laulurepertuaariga tutvustatakse märke *latern*, *segno*, *volt*.

7. Õppekäigud

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

MUUSIKAÕPETUS - 4. klass (70 tundi)

Laulmine

Õpitulemused

- Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest
- Seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G²
- Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes
- Laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule
- Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kas tunned maad“ (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Püha öö“ (F. Gruber)

Pillimäng

Õpitulemused

- Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des
- Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga
- Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi
- Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid
- Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne
- Kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist

Muusikaline liikumine

Õpitulemused

- Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi
- Tantsib eesti laulu- ja ringmänge
- Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid

Omalooming

Õpitulemused

- Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid
- Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne

- Kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist

Muusikaline kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

- Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi
- Kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni
- Kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit
- Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi
- On tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt
- Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara
- Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

- Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:
 -
- Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides
- Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega)
- Mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G² tähendust ning kasutab neid musitseerides
- Mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
- eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:

- vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
- tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid)
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
- tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, *dünaamika*, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*; 7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara

Õppekäigud

Õpitulemused

- Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil
- Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara

MUUSIKAÕPETUS 5. klass (35 tundi)

Õppe- ja kasvatusesmärgid:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiiligi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse.

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste (tämbel ja diapasoon) arendamine ja kujundamine. Tähelepanu pööramine poiste algavale häälemurdele. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel.

Muusikaline kirjaoskus

Vahelduv taktimõõt. Kaheksandiktaktimõõdud. Helilaad ja helistik. Duur ja moll. Alliteratsioonimärgid diees, bemoll, bekarr. Helistikud C-a, G-e, F-d. Neljandiktaktimõõtude kinnistamine, õpitud rütmide kinnistamine. Relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid meloodiaid .

Muusika kuulamine

Kooriliigid. Sümfoniaorkester. Pillirühmad. Eesti, soome, vene, rootsi ja norra rahvamuusika.

Õpitulemused

Taotletakse, et 5. klassi lõpetaja:

- 1) laulab võimetekohaselt;
- 2) on omandanud ühislauluvara Eesti hümn (Fr. Pacius), Kungla rahvas (K. A. Hermann), Jaan läeb jaanitulele, Püha õö (F. Gruber);
- 3) teab mõisteid helistik ja helilaad ;
- 4) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust;
- 5) teab märke diees, bemoll, bekarr ja nende tähendusi;
- 6) teab erinevaid kooriliike ja eesti tuntumaid koore ning dirigente;

- 7) teab pillirühmi;
- 8) teab hääleliike;
- 9) oskab iseloomustada eesti rahvamuusikat, teab eesti rahvapille ja rahvatantse.

Õppetegevused

II kooliastme muusikaõpetuse eesmärk on suunata õpilasele omast teadmishimu ning aktiivsust muusikalisse tegevusse. Selles eas tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes.

Olulised tegevused on selleski kooliastmes laulmine ja pillimäng. Selle vanuseastme õpilased kaasatakse lastekoori. Kahe- või kolmehäälne laulmine koolikooris. Jätkatakse tööd vokaal- ja instrumentaalansamblitega, solistidega. Pillimänguoskuste arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes.

Laulmisel jätkatakse tööd õpilase hääle igakülgse arendamisega. Tegeldakse võimetekohase kahehääle laulmisega. Süvendatakse pillimänguoskust. Liikumistegevuse põhirõhk asetatakse ringmängudele ja tantsudele. Improvisatsiooni kaudu arendatakse iseseisvat muusikalist mõtlemist ja loovust. Jätkuvalt süvendatakse muusikalist kirjaoskust. Muusika kuulamisel arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Kuulatud muusikapalade iseloomustamine, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale.

Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine.

MUUSIKAÕPETUS 6. klass (35 tundi)

Õppetegevus

II kooliastme muusikaõpetuse eesmärk on suunata õpilasele omast teadmishimu ning aktiivsust muusikalisse tegevusse. Selles eas tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes.

Olulised tegevused on selleski kooliastmes laulmine ja pillimäng. Selle vanuseastme õpilased kaasatakse lastekoori. Kahe- või kolmehäälne laulmine koolikooris. Jätkatakse tööd vokaal- ja instrumentaalansamblitega, solistidega. Pillimänguoskuste arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes.

Laulmisel jätkatakse tööd õpilase hääle igakülgse arendamisega. Tegeldakse võimetekohase kahehäälese laulmisega. Süvendatakse pillimänguoskust. Liikumistegevuse põhirõhk asetatakse ringmängudele ja tantsudele. Improvisatsiooni kaudu arendatakse iseseisvat muusikalist mõtlemist ja loovust. Jätkuvalt süvendatakse muusikalist kirjaoskust. Muusika kuulamisel arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Kuulatud muusikapalade iseloomustamine, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale.

Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine.

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle kõlavuse ja kandvuse arendamine. Pehme tooni saavutamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel

Muusikaline kirjaoskus

Rütm ja meetrum. Õpitud taktimõõtude ja rütmide kinnistamine. Helistike C-a, G-e, F-d kinnistamine. Dünaamikamärgid. Tempomärgid.

Muusika kuulamine

Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasisid analüüsides ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Euroopa rahvaste (Saksamaa, Austria, Ungari, Poola) muusika ja nende riikide kuulsad heliloojad.

Õpitulemused

Taotletakse, et 6. klassi lõpetaja:

- 1) laulab võimetekohaselt;
- 2) on omandanud ühislauluvara Eesti hümn (Fr.Pacius), Kas tunned maad (J. Berat), Püha öö (F. Gruber);
- 3) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust;
- 4) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
- 5) on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
- 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 7) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g–G2 tähendust
- 8) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helisti empo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo ke C–a, G–e, F–d tähendust;
- 9) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
- 10) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud.

MUUSIKAÕPETUS 7. klass (35 tundi)

Laulmine

Õpitulemused

- Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoitu häälemurdeperioodil
- Mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides
- Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes
- Osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti
- Laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule
- Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Saaremaa valss“ (R. Valgre), „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär)

Pillimäng

Õpitulemused

- Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või *ostinato*'des
- Rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus
- Kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi

Muusikaline liikumine

Õpitulemused

- Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid
- Väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid

Omalooming

Õpitulemused

- Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- Loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- Kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid)
- Loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne
- Väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu

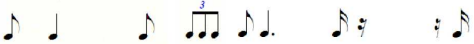

Muusikaline kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

- Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust
- Eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat
- Eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi
- Tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi
- On tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt
- Arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult
- Tunneb autoriõigusi ja nende kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis)

Muusikaline kirjaoskus

-
- Mõistab ülalolevate helivälvuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:
- Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides
- Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)
- Mõistab helistike C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides
- Teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia,
- instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel,
- elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rondo, variatsioon
- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: pop-ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika
- Kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara

Õppekäigud

Õpitulemused

- Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil
- Kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

MUUSIKA – 8. kl (35 tundi)

Laulmine

Õpitulemused

Hääle omapära, loomulik kehahoid, hingamine, selge diktsioon, puhas intonatsioon ja väljendusrikkus.

Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas, olenevalt oma hääle omapärast;

* laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes, mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaalpoliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust

* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause

* rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast

* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil

* laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule.

* laulab peast **kooliastme ühislause**: *„Eesti hümn“ (F. Pacius), *"Jää vabaks, Eesti meri" V. Oksvort, *"Oma laulu ei leia ma üles“

Pillimäng

Õpitulemused

* Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).

* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, (plokkflööti või 6- keelset väikekannelt) kaasmängudes ja *ostinato*’des;

* helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja dmoll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused

* Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid liikumises.

* Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid

* väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika.

Omalooming

Õpitulemused *

Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid

* loob kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* loob tekste: regivärsse,

* väljendab muusika karakterit, meeleolu, loomingulisi ideid liikumise kaudu;

* loominguliste ideede rakendamine arvutiprogrammis

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

* Väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;

* väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;

*teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi;

* rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;

* leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused.

* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2- ja 3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi);

* arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;

* arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;

*eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;

* eristab kõla ja kuju järgi: *klahvpillid*: klaver, klavessiin, orel, akordion; *elektrofonid*: süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise: *orkestrid*: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-rahvapilliorkester); *ansamblid*: (keelpillikvartett, pop- ja džässansambel);

* eristab pop-, rokkmuusikat

* on tutvunud Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika muusika-pärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt.

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- * Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:
- * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:
- * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- * mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- * kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- * teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- * mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab praktikas:
 - a) elektrofonid, partituur,
 - b) spirituaal, gospel;
 - d) pop- ja rokkmuusika.

Õppekäigud

- * Huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus *
- Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- * kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.

Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist

kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi.

II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

MUUSIKAÕPETUS – 9. klass (35 tundi)

1. Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides;
- 3) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui rühmas lauldes;
- 4) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 6) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Saaremaa valss“ (R. Valgre), „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär).

2. Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või *ostinato*'des ning iseseisvates palades;
- 2) rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

4. Omalooming

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 5) väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- 3) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 4) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 5) on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 6) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 7) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

Kaheksandik noodid, pausid, kuueteistkümnendik noodid, pausid, triool

- 2) mõistab taktimõõtude $2/4$, $3/4$, $4/4$ ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- 5) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
 - ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
 - rondo, variatsioon,
 - pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;
- 7) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

7. Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

KUNST

Kunstipädevus seostub kultuurilise teadlikkusega, hõlmates põhiteadmisi Eesti ja Euroopa kultuurisaavutustest ning maailma kultuurilise mitmekesisuse mõistmist. Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Ainevaldkonna õppeained ja nädalatundide jaotumine klassiti

1. klass – 2 tundi	4. klass – 1 tund	7. klass – 1 tund
2. klass – 1 tund	5. klass – 1 tund	8. klass – 1 tund
3. klass – 1 tund	6. klass – 1 tund	9. klass – 1 tund

Õppe- ja kasvatusesmärgid kunstiopetuses

Põhikooli kunstiopetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- 2) kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- 3) analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- 4) märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 5) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 6) seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

Hindamine

- Hindamise aluseks on Väike-Maarja Gümnaasiumi kehtiv hindamisjuhend.
- Hindamine toimub õppekava alusel, võttes aluseks õpitulemusi.
- Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet.
- Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära.
- Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

- Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.
- Kuna selles eas on õpilased eriti tundlikud hinnangute ja hinnete suhtes, tuleks hinnata õpilasi väga läbikaalutult ja delikaatselt, mitte pärssides nende huvi kunstitegevuse suhtes.

Hindamiskriteeriumid kunstiõpetuses

Hinne „5“	Praktiline tegevus või selle tulemus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine. Töö puhas ja korrektne ning vastab täielikult õpetaja poolt püstitatud nõuetele. On tähelepanelikult kuulunud ja rakendanud õpetaja poolt antud juhiseid ja nõuandeid, oskab oma töös kasutada uusi töövõtteid.
Hinne „4“	Praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest. Töö veidi määritud või „toores“. Esinevad üksikud tähelepanekuved, kuid põhioskused on omandatud.
Hinne „3“	Praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb puuduseid ja vigu. Õpilane vajab pidevat suunamist ja juhendamist. Suhtumine oma töösse hooletu. Töö must ja lohakas. Ei ole tähelepanelikult jälginud püstitatud ülesannet ega õpetajapoolseid juhiseid, on raskusi õpitud töövõtete kasutamisega.
Hinne „2“	Praktilises tegevuses või selle tulemustes on olulisi puudusi ja eksimusi. Õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu, ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral. Suhtumine töösse hooletu ja ükskõikne. Töö poolik, määritud ja lohakas. Ei ole kuulunud õpetaja poolt antud ülesannet, juhiseid ning nõuandeid. Ei suuda omandada ega kasutada uusi töövõtteid.

KUNST - 1. klass (70 tundi)

Õppesisu

- Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm). Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
- Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne).
- Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
- Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas. Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed ning nende arvestamine kujundamisel. Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.
- Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid. Lähiümbruse loodus ja ehituskunst. Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
- Kunstiteoste, visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.

Õpitulemused

- Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.
- Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.
- Leiab kujutatava kõige iseloomulikumat jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni.
- Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid.
- Tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid.
- Seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid.
- Kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid, tuleb toime nii reaalses kui ka virtuaalses kultuuri- ja õppekeskkonnades ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

Õpitulemuste hindamise kriteeriumid

- Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.
- Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.

- Leiab kujutatava kõige iseloomulikumat jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koostõju ja pildi kompositsiooni.
- Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri lihtsamaid töövõtteid ning tehnikaid.
- Tunneb mõnda lähiümbruse olulist kunsti- ja/või kultuuriobjekti, käib võimalusel näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid.
- Seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid.

KUNSTIÕPETUS – 2. klass (35 tundi)

Õppesisu

- Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
- Inimeste, esemete ja looduse objektide kujutamine.
- Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, vormimine).
- Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks.
- Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum.
- Kunstiteosed kohalikes muuseumides (näitused rahvamajas, raamatukogus), ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.
- Lähiümbruse loodus ja ehituskunst.
- Visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.

Õpitulemused

1. Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest.
2. Katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.
3. Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega.
4. Kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.
5. Leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned ning valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks.
6. Paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni.
7. Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid.
8. Tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte.
9. Käib kunstimuuseumides ja näitustel.
10. Seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise spõhimõtteid.
11. Kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid.
12. Teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

Teadmiste ja oskuste hindamine

- Pakutakse õpilastele tagasisidet.
- Hindamisel arvestatakse õpilaste individuaalsust.
- Hindamisel arvestatakse
 - ülesande täitmiseks loomingulist lähenemisviisi (originaalsus),

- töökäiku
- oskus kasutada materjale ja kunstilisi vahendeid,
- saadud teadmiste kasutamist praktikal,
- turvalisuse ja hügieeni nõudmise pidamist,
- iseseisvust, oskus töötada koos,
- saavutatud tulemusi (planeeritud realiseerimine, kvaliteet, õigeaegne töö täitmine).

Töid hinnatakse viie palli süsteemis ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et hindegga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust õpitulemusest, hindegga „4” 75–89%, hindegga „3” 50–74%, hindegga „2” 20–49% ning hindegga „1” 0–19%.

KUNST – 3. klass (35 tundi)

Õppesisu

- Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
- Inimeste, esemete ja looduse objektide tunnuste esiletoomine, kujutamine.
- Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne).
- Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
- Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas.
- Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed ning nende arvestamine kujundamisel.
- Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides.
- Ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.
- Lähikäikude loodus ja ehituskunst.
- Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
- Kunstiteoste, visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.

Õpitulemused

1. Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest.
2. Katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.
3. Tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega.
4. Kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.
5. Leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned ning valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks.
6. Paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni.
7. Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid.
8. Tunneb lähikäikude olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte.
9. Käib kunstimuuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid.
10. Seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid.
11. Kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid.
12. Tuleb toime nii reaalses kui ka virtuaalses kultuuri- ja õppekeskkonnas.
13. Teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

KUNST – 4. klass (35 tundi)

Õppesisu

- Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks.
- Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Liikumise kujutamine.
- Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.
- Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
- Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul. Kunstiteose analüüs. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
- Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
- Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Õpitulemused

- Tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab.
- Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi.
- Rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne).
- Analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes.
- Mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust.
- Mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust.
- Leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid.
- Märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

Õpitulemuste hindamise kriteeriumid

- Tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab.
- Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi.
- Rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne).
- Analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes.
- Mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust.
- Mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust.
- Leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid.
- Märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.

KUNST – 5. klass (35 tundi)

1. Õppe-eesmärgid

- Arendada õpilaste vaatlusoskust ja kompimismeelt.
- Arendada kujundilist ja loovat mõtlemist.
- Õpetada tundma ja kasutama kunstivahendeid ja –materjale.
- Õpetada tundma ja mõistma kunsti olemust ning kunstimõisteid.

2. Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

- Inimese kujutamise lihtsad proportsioonireeglid. Mõisted täisfiguur, portree, otse-ja külgsuuna. Lapse ja täiskasvanu proportsioonide erinevused. Peamised näoproportsioonid.
- Inimene tegevuses ja liikumises
- Loomade kujutamine.
- Kera, silinder, tahukas.
- Vaikelu.
- Valguse muutumine. Vari maas ja seinal.

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

- Värvide segamise elementaartabel. Ühe värvi erinevad toonid (nt. kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline).
- Koloriit. Piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt)
- Akromaatilised ja kromaatilised värvid. Kolmanda astme värvide saamine (oranž + sinine, roheline + punane, violett + kollane)
- Sümmeetria ja asümmeetria.
- Kompositsioon, tasakaal.
- Teemaatiline kompositsioon -inimese, looduse ja tehisvormide suhetest.
- Dekoratiivne kompositsioon -piiratud ja piiramata pinnad. Aplikatsioon.
- Õhu(värvi)perspektiiv.
- Vaatepunkt, silmapiir, tuumpunkt, koondpunktid

Disain ja kirjaõpetus

- Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne.).
- Kombinatorika geomeetristest elementidest tasapinnal.

- Märk kui stilisatsioon, piltkiri.
- Tööd joonlaua ja sirkliga (ornament, pinnalaotus, pakendi või maketi jaoks).
- Teksti kujundamine. Kirjaoptika. Initsiaal. Fantaasiakiri. Tarbegraafiline kiri (pakend, etikett).
- Tähtedest pilt.

Kunstivestlused

- Kunsti ülesanne ja väljendusvahendid – punkt, joon, pind, värv jne.
- Kunstiliigid – arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, tarbekunst.
- Kunstiga seotud ametid.
- Koomiks.
- Rahvakunst. Pärimuskultuur.
- Kunstimõisted – originaal, koopia, reproduktsioon, autoritiraaz jne.
- Keskkonna kunstilise kujundamise, disaini mõiste tundmaõppimine.
- Kunstimälestised ja nende kaitse.
- Kunstimuseumide ja galeriide tähtsus.

Tehnikad ja materjalid

- Skulptuur (savi, vahtplast).
- Maal . Maalimine kattevärvide ja akvarellidega.
- Voltimine – loomad, linnud.
- Tööd kriidi- ja õlipastellidega.
- Graafika (grafiit-, vilt- ja pastapliiatsid). Papitrükk. Mustritega pinnakatmine.
- Kollaaž värvilistest paberist ja ajakirja väljalõigetest.
- Muud materjalid (A4 ja A3, värvilised paberid, käsitöökartong, papp, väljalõiked ajakirjadest, liim, pintslid, käärid, naaskel, tühjad plastpudelid, pappkarbid, nahatükid, paberinuga)

3. Integratsioon

Ühendada teemakäsitus erinevate õppeainetega.

- Inimeseõpetus (proportsioonid)
- Ajalugu (ajaloosündmuste ja tähtpäevade kujutamine)
- Loodusõpetus (looduse kujutamine, aastaegade vaheldumine, taime- ja loomaliigid, keskkonnakaitse)
- Muusika (meeleolu loomine, muusika kuulamine)

- Matemaatika (värvide segamise elementaartabel, graafilise faktuuri loomine punkti ja joone abil, liitmine, lahutamine, korrutamine, jagamine, geomeetrilised kujundid)
- Emakeel (illustratsioon, rahvakunst, ruumide kaunistamine tähtpäevaks, kaardi joonistamine tähtpäevaks)
- Tööõpetus (modelleerimine erinevate materjalidega, makulatuuri kasutamine, voolimine)

4. Õpitulemused

- Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud töövahendeid ja materjale.
- Oskab joonistada inimest proportsionaalselt
- Oskab kujutada inimese erinevaid liikumisasendeid
- Oskab enda ümber näha erinevaid värvitoone.
- Oskab segada vajalikke värvitoone.
- Tunneb õpitud mõistete tähendust.
- Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja väljendusvahenditest.

5. Hindamine

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume.

- Vastavus teemale
- Paigutus paberil ja kompositsiooni väljenduslikkus.
- Meeleolu edastamine värvidega.
- Meeleolude edastamine miimikaga

Hindamisel arvestan iga lapse individuaalset võimekust, töösse suhtumist, isikupära.

KUNST – 6. klass (35 tundi)

Õppe-eesmärgid

- Arendada õpilaste vaatlus-, kujutamise- ja eneseväljendamisoskust kunstivahendite abil.
- Arendada ruumilist kujutlusvõimet perspektiivi abil.
- Arendada edasi loomingulist fantaasiat ja töötamist kavandite abil.
- Arendada edasi loovust ja fantaasiat, kujundada kunstimaitset.
- Oskab oma tegevust analüüsida, seda korrigeerida ning tulemust adekvaatselt hinnata.
- Omandab teadmisi kunstiliikidest ja stiilidest.
- Tunneb ja oskab kasutada vajalikke mõisteid ja tehnikaid.
- Oskab hoida ja hinnata ning teiste tööd.

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

- Karakteri kujutamine.
- Inimese proportsioonid
- Figuraalkompositsioonid
- Loodus- ja tehisevormid
- Skitseerimine

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

- Värvuste kooskõlad ja tasakaal
- Värvide helestamine ja tumestamine
- Koloriit
- Graafilise punkti ja joone faktuur
- Sümmeetria ja asümmeetria
- Dünaamiline ja staatiline kompositsioon
- Õhu perspektiiv
- Pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt
- Rütm ja selle esinemine eesti rahvakunstis

Disain ja kirjaõpetus

- Graafiline, keskkonna disain (ruumi- ja maastikukujundus), tootedisain, tarbekunst, moedisain jne.
- Exlibrise kujundamine

- Dekoratiivne kiri
- Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis
- Pakend,etikett

Kunstivestlused

- Kunsti liigid ja žanrid, kunsti piiride avardamine.
- Rahvakunst – sõled, kapad, kirstud
- Mõisted – autorikaitse, koopia, teos, autor, vaataja, võltsing, diagonaal kompositsioonis, dramaatiline, dünaamiline, kompositsiooni tasakaal, perspektiiv, monokroomne, pildi sügavus, stiliseerima, õhuperspektiiv, funktsioon, reklaamikunst, arhitektuuriansambel, katedraal, keskaja kunst, klassika, lõuend, moodne kunst, realistlik, romantiline, sürrealistlik, klaasimaal, õlupastell, tušš.

Tehnikad ja materjalid

- Skulptuur. Suuremõtmeline modelleerimine erinevatest materjalidest (plastid, puit,makulatuur, traat, erinevad massid jne.)
- Nööritehnika
- Nahkehistöö
- Tilgatrükk
- Vitraaž
- Muud materjalid ja töövahendid (A4 ja A3 paberid, akvarellpaber,värvilised paberid, kartong, ajalehed, kataloogid, liim, pintsliid, käärid, paberinuga, nahatükid)

Lõiming

Ühendada teemakäsitus erinevate õppeainetega

- Inimeseõpetus (proportsioonid, liikumisasendid, erinevad karakterid)
- Ajalugu (kunst erinevatel ajastutel, kunstistiilid, arhitektuur)
- Loodusõpetus (loomade ja lindude visandid, loodus erinevatel aastaaegadel, kodukoha ümbruse kujutamine, taimevormide stilisatsioon, keskkonnakaitse)
- Muusika (meeleolu loomine, muusika kuulamine)
- Matemaatika (loogiline mõtlemine, geomeetriliste kehade kujutamine, joonlaua ja sirkli kasutamine, erinevad geomeetrilised kujundid, punkt ja joon)
- Emakeel (kirjateksti kujundamine, raamatute illustratsioonid,exlibris, plakatkiri)
- Tööõpetus (pöördkehade kujutamine perspektiivis , ruumiliselt, käsitööesemete kavandamine)

- Kunstiajalugu (geomeetrilised ornamendid jm.)

Õpitulemused

- Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud töövahendeid ja materjale
- Tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- Analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- Oskab valikuliselt kasutada erinevaid tehnikaid ja kujutamisi viise loominguliseks eneseväljenduseks
- Tunneb inimese pea ja keha proportsioone ning oskab neid kasutada inimeste kujutamisel
- Tunneb mõisteid –kompositsioon, kontrast, proportsioonid, rütm, eskiis, siluett, skitseerimine, kontuur, esi- ja tagaplaan, koloriit, portree, natüürmort, mosaiik, kollaaž, reljeef, kontuur, perspektiiv, silmapiir, sümmeetria ja asümmeetria, staatiline ja dünaamiline.
- Oskab end määratleda oma rahva liikmena ja tunneb rahvakunsti
- Püüab oma töödes asetada rõhku positiivsetele käitumisharjumistele.
- Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest.
- Leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- Märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.
- mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;

Hindamine

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume.

- Vastavus teemale
- Esitatud nõuete täitmine
- Kompositsiooniline ülesehitus
- Värvilahendus, esteetiline kavliteet

Hindamisel arvestan iga lapse individuaalset võimekust, töösse suhtumist, isikupära.

KUNST – 7. klass (35 tundi)

Õppe-eesmärgid

- õpib tundma ja kasutama kunstikeelt;
- arendab oma vaatlusoskust ja kompimismeelt;
- arendab kujundilist mõtlemist ja kujutlusvõimet;
- omandab loovtegevuse kogemusi, arendab loovust ja fantaasiat;
- omandab teadmisi visuaalse kunsti olemusest ja väljendusvahenditest;
- õpib kasutama erinevaid kunstilisi väljendusvahendeid;
- omandab teadmisi kunstiliikidest- ja stiilidest;
- väljendab end loominguliselt kunstivahendite kaudu – kasutades visuaalset keelt ja rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid ning tunneb oma tegevusest rõõmu,
- analüüsib kunstiteoseid, kasutades õpitud teadmisi ja ainealast terminoloogiat, põhjendab oma arvamust;
- tunnustab kunsti ja kunstitegevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- väärtustab, hoiab ja kaitseb kultuuripärandit, kunstiteoseid ja autorlust.
- kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- mõistab kunsti kui kultuuride vahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

- Istuv figuur otsevaates. Poolprofiil.
- Miimika.
- esemete modelleerimine valguse-varjuga

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

- värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal.
- kadreerimine (ka foto- ja videokunsti).
- erinev vaatepunkt (õhu ja värviperspektiiv)
- joonperspektiiv ühe koondpunktiga.

Disain ja kirjaõpetus

- graafiline disain, trükiste kujundus;
- kirjaoptika.
- kiri kujunduses (pakend, plakat jm.)
- kombinatoorika tasapinnal, rütm.

Kunstivestlused.

- Virtuaalne kunst. Virtuaalse kunsti väljendusvahendid;
- Eesti rahvakunsti seosed põhjamaade, soome-ugri rahvaste ja maailma etnograafilise kunstiga;
- Massikunst: foto, film, video, reklaam. Autorikaitse.

Tehnikad ja materjalid

- **Skulptuur** Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest pehmetest kalgastuvatest ja tahketest materjalidest (nt papjeemašee, papp, puit, jne). Installatsioon;
- **Maal.** Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel. Assamblaaz;
- **Graafika.** Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga, lihtsamad trükid

Õppetegevused

Õppetegevus ei ole kunstis suunatud ühesuguste teoste loomisele. Õppeprotsess ja ülesanded peavad olema sellised, et iga laps leiaks ja säilitaks omapära, väljendusjulguse ja loomisrõõmu.

Õpetaja planeerib oma tööd paindlikult, lähtudes tööprotsessis laste vajadustest, huvidest, uutest ideedest, aktuaalsetest sündmustest ja hetkeolukorrast.

Õppetegevust kavandades ja korraldades

- arendatakse edasi ja täiendatakse II kooliastmel läbitud ülesandeid;
- lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- võimaldatakse õppida üksi ja rühmas, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile;
- omandatakse teoreetilisel tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest kui ka vormilistest väljendusvahenditest;
- suuremahulisema töö tegemisel kasutatakse visandlikku kavandit;
- rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid materjale ning töövahendeid;
- võetakse eeskujuks erinevaid kunstiteoseid ja stiile
- täiendatakse ja seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist.

Õppeülesanded

Õppeülesannete lahendamiseks kuluva aja määramine saab olla vaid ennustatav, kuna õppetöö käigus on õigem lähtuda lastest ja nende tööprotsessist. Õpilased vajavad ülesande täitmiseks erineval määral aega. Sageli on õigustatud kulutada planeeritust rohkem aega, teinekord võib aga tööd jätta visandlikuks ja asuda järgmise ülesande kallale, et lapsed ei kaotaks huvi ja töö ei muutuks neile vastumeelseks. Arvestada tuleb õpilaste individuaalseid vajadusi ja eelistusi. Paralleelselt võib klassis olla käsil mitu ülesannet.

- ülesanded peavad olema arendavad ja vaheldusrikkad;
- ülesanne peab olema formuleeritud nii, et õpilasel on selge, mida talt oodatakse ja mida ta peab tegema;
- ülesandes peavad olema tasakaalus ette antud piirangud ja valikuvabadused. Piiranguid ei tohi olla liiga palju, valikuvabadus peaks võimaldama eriilmelisi, isikupäraseid lahendusi.
- ülesanded peavad olema jõu- ja eakohased, toetuma varem omandatule, kuid samas sisaldama uut.
- uut õppeülesannet esitades peaks selle ühtlasi klassiga läbi arutama, õpetaja võib diskussiooni käigus veel muudatusi teha. Paralleelklasside ülesanded ei pea tingimata sarnased olema.

Õpitulemused

7. klassi õpilane:

- tunneb põhikooli ainekavas olevaid visuaalse kunsti põhimõisteid ning oskab neid kasutada kõnes ja kirjas;
- oskab kasutada kunstiõpetuse ainekavas olevaid töömaterjale, -vahendeid, -tehnikaid kunstiliseks eneseväljendamiseks;
- tunneb vormi-, värvi-, kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid;
- väärtustab rahvakunsti;
- teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.
- tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstilaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi ning põhjendab valikuid;
- Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid.
- mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- teadvustab kunsti rolli ühiskonnas.
- mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites

Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid

- Anu Purre. Kunstiõpik 7.-9.klassile.1.osa.AS Atlex 2005
- Francisco Asensio Cerver. Pastellmaal algajatele. Koolibri 2007
- Santiago Arcas,Jose Fernando Arcas, Isabel Gonzalez. Perspektiiviõpetus algajatele. Koolibri 2007
- Indrek Raudsepp. Kunstiõpetuse tööraamat 7.klassile. AVITA 2002
- Tiiu Viirand. Kunstiraamat noortele. Kunst 1984.
- Heleanor Winters. Kalligraafia algajatele.TEA Kirjastus, 2006

KUNST – 8. klass (35 tundi)

1. Õppe-eesmärgid

- Arendada õpilaste vaatlus-, kujutamise- ja eneseväljendamisoskust kunstivahendite abil.
- Arendada ruumilist kujutlusvõimet perspektiivi abil.
- Arendada edasi loomingulist fantaasiat ja töötamist kavandite abil.
- Arendab edasi oma loovtegevuse kogemusi, loovust ja fantaasiat.
- Kujundab edasi oma kunstimaitset.

2. Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

- Karakteri kujutamine.
- Karikatuur ja šarž.
- Esemete modelleerimine valgus-varjuga (valgus, läige, langev ja omavari, täis- ja poolvari, refleks).

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

- Värvuste kooskõlad ja tasakaal, värvimodulatsioon.
- Värvide optiline segunemine. Värv ja värvus.
- Kompositsiooniskeemid. Abstraktne kompositsioon. Geomeetriline ja vabakompositsioon.
- Matemaatilised mustrid ja ornament (nt. islami kunst).
- Ruumi illusioon (nt. op-kunst).
- Joonperspektiiv kahe koondpunktiga .

Disain ja kirjaõpetus

- Graafiline, keskkonna disain (ruumi- ja maastikukujundus), tootedisain, tarbekunst, moedisain jne.
- Märki tähenduse muutus ajaloos. Firmamärk.
- Esemee disain, välimuse ja funktsiooni seos, ergonoomika.
- Kiri kujunduses (pakend, plakat jm.)
- Kombinatorika pinnareljeefina (papp, nõör, papjeemašee jne.)
- Op-ornamentika

Kunstivestlused

- Kunsti liigid ja žanrid, kunsti piiride avardumine.

- Graffiti.
- Virtuaalse kunsti väljendusvahendid

Tehnikad ja materjalid

- Skulptuur. Suuremõõtmeline modelleerimine erinevatest materjalidest (plastid, puit, traat jne.) Installatsioon.
- Maal. Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel. Pastell-, akvarellmaal, segatehnikad.
- Graafika. Joonistamine grafiit-, vilt, värvi- ja pastapliiatsiga. Kõrgtrükk.
- Kollaaž. Makulatuur, looduslikud ja tehismaterjalid.

3. Integratsioon

Ühendada teemakäsitus erinevate õppeainetega

- Inimeseõpetus (proportsioonid, erinevad karakterid)
- Ajalugu (kunst erinevatel ajastutel, kunstistiilid, arhitektuur)
- Loodusõpetus (loomade ja lindude visandid, loodus erinevatel aastaegadel, kodukoha ümbruse kujutamine, taimevormide stilisatsioon)
- Muusika (meeleolu loomine, muusika kuulamine)
- Matemaatika (loogiline mõtlemine, geomeetriliste kehade kujutamine, joonlaua ja sirkli kasutamine, geomeetriliste kehade kujutamine perspektiivis)
- Emakeel (kirjateksti kujundamine, raamatute illustratsioonid, kirjanduslikud loovtööd)
- Tööõpetus (pöördekahade kujutamine perspektiivis , ruumiliselt, käsitööesemete kavandamine)
- Kunstiajalugu (geomeetrilised ornamendid jm.)

4. Õpitulemused

- Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud töövahendeid ja materjale.
- Tunneb vormi – ja värvusõpetuse väljendusvõimalusi.
- Oskab kujutada esemeid natuurist ja mälu järgi vastavalt eale, näha asju perspektiivis ja kujutada neid valguse ja varju abil.
- Oskab väljendada oma ideid paberil kunstivahendite abil ja improviseeritud materjale kasutades.
- Omab ettekujutust ja teadmisi kunstiajaloo oma ajaloo tundmise taustal.

5. Hindamine

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume.

- Vastavus teemale
- Paigutus paberil ja kompositsiooni ülesehitus ning emotsionaalne väljenduslikkus.
- Koloriit ja värvuste tasakaalustamine.
- Meeleolu edastamine värvuste , stiliseeritud vormide abil.
- Originaalsus.
- Töö korrektsus ja viimistlus.

Hindamisel arvestatakse iga lapse individuaalset võimekust, töösse suhtumist, isikupära.

KUNST – 9. klass (35 tundi)

Õppe-eesmärgid

- Õpib tundma ja kasutama kunstikeelt
- Arendab oma vaatlusoskust ja kompimismeelt
- Arendab kujutamise- ja eneseväljendusoskust ning isikupära
- Omandab loovtegevuse kogemusi, arendab loovust ja fantaasiat
- Õpib kasutama kujutavate ja kujundavate kunstide väljendusvahendeid
- Omandab teadmisi kunstiliikidest ja stiilidest
- Õpib vaatama ja hindama kunstiteoseid, kujundab oma kunstimaitset

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

- Istuv figuur otsevaates ja poolprofiilis.
- Esemete modelleerimine valgus-varjuga (valgus, läige, langev ja omavari, täis- ja poolvari, refleks).
- Stililiseerimine
- Arhitektoonika
- Loodusdetailid, maja siseruum.

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

- Värvuste kooskõlad ja tasakaal, värvimodulatsioon.
- Ruumi illusioon (nt. op-kunst).
- Joonperspektiiv kahe koondpunktiga .
- Projekteerimine ja selle liigid
- Kolmvaade
- Ruumiillusioonid.

Disain ja kirjaõpetus

- Graafiline, keskkonna disain (ruumi- ja maastikukujundus), tootedisain, tarbekunst, moedisain jne.
- Märki tähenduse muutus ajaloos. Mäng sümbolitega, logo, piktogramm.
- Kalligraafia
- Kiri kujunduses (pakend, plakat jm.), kirjastiilid.
- Kombinatorika ruumis (papp, nõör, papjeemašee jne.)

Kunstivestlused

- Kunsti liigid ja žanrid, kunsti piiride avardumine.
- Restaureerimine, renoveerimine.
- Inspiratsiooni allikad ja looming.
- Graffiti.
- Ruunikiri
- Mõisted – alternatiivkunst, avangard, galerii, nähtav valgus, spekter, vabakutseline kunstnik, värvieelistus, värvussümboolika, eksterjöö, interjöö, figuraalkompositsioon, küllastunud värvid, siseruumi perspektiiv, assamblaaž, etnograafia, installatsioon, kunstiteooria, -kriitika,-poliitika.

Tehnikad ja materjalid

- Skulptuur. Suuremõõtmeline modelleerimine erinevatest materjalidest (plastid, puit, traat jne.) Installatsioon.
- Graafika – tušši kasutamine sule ja pintsliga joonistamisel
- Maal. Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel. Maalimine kattevärvidega, segatud toonide kasutamine.spontaanselt ja kavandi alusel.
- Graafika. Joonistamine grafiit-, vilt, värvi- ja pastapliiatsiga.
- Kollaaž. Makulatuur, looduslikud ja tehismaterjalid.

Lõiming

- Inimeseõpetus (proportsioonid, erinevad karakterid)
- Ajalugu (kunst erinevatel ajastutel, kunstistiilid, arhitektuur)
- Loodusõpetus (lehtede struktuur, taimevormide stililisatsioon, loomade ja lindude visandid, loodus erinevatel aastaaegadel)
- Muusika (meeleolu loomine, muusika kuulamine)
- Matemaatika (loogiline mõtlemine, geomeetriliste kehade kujutamine, joonlaua ja sirkli kasutamine, geomeetriliste kehade kujutamine perspektiivis)
- Emakeel ja kirjandus (kirjateksti kujundamine, raamatute illustratsioonid, kirjandusteosest teatud tekstiosa väljatoomine ja selle seostamine pildiga kaanekujundus, kirjanduslikud loovtööd)
- Tööõpetus (pöördkehade kujutamine perspektiivis ja ruumiliselt, keraamiliste esemete joonistamine, käsitööesemete kavandamine)
- Kunstiajalugu (näiteks kubistlikus stiilis natüürmordi joonistamine)

Õpitulemused

- Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud töövahendeid ja materjale.
- Tunneb vormi – ja värvusõpetuse väljendusvõimalusi.
- Omab ettekujutust visuaalse kumsti liikidest ja väljendusvahenditest
- Oskab ruumiliselt kujutada ja tunneb jooniste vormistamise nõudeid

Hindamine

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume.

- Vastavus teemale
- Paigutus paberil ja kompositsiooni ülesehitus ning emotsionaalne väljenduslikkus.
- Koloriit ja värvuste tasakaalustamine.
- Meeleolu edastamine värvuste , stiliseeritud vormide abil.
- Originaalsus.
- Töö korrektsus ja viimistlus.

Hindamisel arvestan iga lapse individuaalset võimekust, töösse suhtumist, isikupära.